

בעזהש"ת

דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

דרשת פרקי אבות

* * *

סעודת רעוא דרעוין

פרשת כי תצא

שנת תשס"ח לפ"ק

יוצא לאור ע"י

מכון מעדני מלך וויען

גליון תקכ"ז

להשיג אצל
מכון מעדני מלך וויען

185 Wilson St.
Brooklyn N.Y. 11211
718.388.1751.#117

דרשת פרקי אבות

פי מה שאמרו זוהר (ח"ג קלג.) צפסוק (ויקרא יט-לג) מפני שיצה תקום והדרת פני זקן ויראת מאלקיך וכו', דשכר המנוה הזאת הוא מורא שמים, וכן הביא הרב הגדול חיד"א זלה"ה (דבש לפי מערכת ק' מ"ט), וכן הביא צפסוק חרדים (חלק מ"ע פ"ו) אשר שכר המנוה הזאת הוא יראת שמים, והנה שכר ופרס כזה מחויב ומוטל עלינו להשתדל להשיגו. וזהו שיש לפרש צדצרי התנא צמשנה, אל תהיו כעצדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס וכו', ויהי מורא שמים עליכם, אבל זאת הוא בחוב עליכם, מנוה אשר שכרה היא יראת שמים, בחובה הוא עליכם להשתדל צמנוה כזאת על מנת לקבל פרס כזה, על כן אמר ר' זירא כד נפקי רבנן איקום מקמייהו ואקבל אגרא היינו היראה ע"כ.

ובן הוא גם צמדרש רבה (צמדצרי יט-יז), אמר רבי אבא הכהן צר

במשנה (אבות ח-ג) אנטייגנוס איש סוכו קבל משמעון הצדיק. הוא היה אומר, אל תהיו כעצדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס, אלא הוו כעצדים המשמשין את הרב שלא על מנת לקבל פרס, ויהי מורא שמים עליכם ע"כ. ויש להבין סיוס המשנה ויהי מורא שמים עליכם, שאין לו חיבור אל הקדום.

ובבבאי יששכר (סיון ה-יד) כתב לצבאר, על פי מה שאמרו (צרכות כח.) רבי זירא כד הוה חליש מגירסא הוה יתיב אפיתחא דבי רבי נתן צר טובי, אמר כד נפקו רבנן איקום מקמייהו ואקבל אגרא עכ"ל, הנה מה שהשתדל ר' זירא שלא להתצטל כרגע מן התורה ומנוה, על כן כד הוה חליש מגירסא רצה על כל פנים לקיים מצות הידור וקימה, זה ינחא, אבל מה שסיים ואקבל אגרא זה מן התימא, הרי הוא על מנת לקבל פרס. וצבארנו הדבר על

היראה, שהעניות לא יעזיבונו על דעת קונו, רק יירא את ה' כל הימים, ועל פרס כזה הנציא נאות וצחוני נא בזאת ע"כ.

ובדברים האלו מצוה גם צהפלא"ה (בפתיחה) לבאר מאמרם (פסחים ג:) לעולם יעסוק אדם צחורה ומנות אפילו שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה צא לשמה, כי צודאי אם צדעמו צשציל כצודו או להרצות הונו, הוא גרוע מאד, אצל יש צדעמו צשציל כצודו שיכצדוהו ויקראוהו רצי ויגדלוהו משל אחרים, ואז יחשצ צעיני הצריות, ויהיו דצריו נשמעים ציראת ה' לקרצם לעצודתו ית', ולמחות צעוצרי עצירה. או צלומד לקצל שכר, וכוונתו לשם שמים לפרנס אנשי ציתו העניים, ולמען ישיג ידו לעשות צדקה וגמילות חסדים טובים. על כל כיוצא צזה אמרו, לעולם יעסוק אדם צחורה ומנות אפילו שלא לשמה, היינו צשציל שכר ועושר וכבוד, צאופן שמתוך שלא לשמה צא לשמה, היינו צשצקצלת השכר והכבוד כוונתו צם לשם ה' ע"ש. (והוצא גם צייטצ פנים לפסח קמט..).

ובזה מוצן מה שתיקנו לנו חז"ל להתפלל צימי הדין, זכרנו

פפא, כשהייתי רואה סיעה של צני אדם, הייתי הולך צדרך אחרת שלא להטריח עליהן, שלא יהיו רואין ועומדים מלפני. וכשאמרתי דצרים לפני רצי יוסי צר זצידא, אמר לי צריך אתה לעצור לפניהם, ויהיו רואין אותך ועומדים לפניך, ואתה מציאם לידי יראת שמים, שנאמר מפני שיצה תקום ויראת מאלקיך ע"כ.

ועל פי זה כתצ להוסיף שם, דכמו קן כאשר עוצד ה' לקצל פרס של עושר וכבוד, אצל כוונתו צזה הוא ליראה את ה', שהרי עניות מעציר על דעת קונו (עירובין מא:), וצזה שיתעשר יוכל לעצוד את ה' מתוך הרחצת הדעת, ויוכל לגדל צני ציתו לתורה, ולהרצות צמעשי צדקה וחסד, פרס כזה מותר ומחוייב לעשות. וזהו שדרשו חז"ל (שבת קיט.) צמנות מעשר, עשר תעשר וגו' למען תלמד ליראה את ה' (דצרים יד-כצ), עשר צשציל שחתעשר. ואמרו (תענית ט.) שמתר לנסות צזה את ה', דכתיב (מלאכי ג-י) וצחוני נא צזאת וכו' ע"ש. וטעמא צעי, הלא אמרו אל תהיו כעצדים המשמשין את הרצ על מנת לקצל פרס. ולכן סיים הכתוב למען תלמד ליראה את ה', כי סגולת המעשר היא

משכרם גם צעולם הזה ע"כ. וצני
 ישכר (סיון ה-כו) כתב, דצוה יונח
 מה שאמר הכתוב, ושמרת את המנוה
 ואת החוקים ואת המשפטים אשר
 אנכי מצוך היום לעשותם (דברים ז-יא),
 ודרשו חז"ל (עירוץין כג.) היום לעשותם
 ולמחר לקבל שכרם ע"ש. והיינו רק
 מה שאנכי מצוך, המנוה כצורתה, אבל
 מה שאתה מוסיף על המנוה מה שלא
 נצטוית, על זה תקבל שכרה גם
 צעולם הזה ע"כ.

וישוריש הדברים הוא צספר חסידים
 (סימן ר"י) שכתב, אם ראית
 תלמיד חכם שהאריך ימים, דע לך
 שהוסיף דקדוקים על חזירו דברים
 שאינם כתובים בתורה, שהרי צפירוש
 אמרו (מגילה כח.) צמה הארכת ימים
 וכו', ואין שם דבר אחד מן התורה,
 אלא דקדוקי של סצרא שאינן של
 תורה ע"כ. וצשו"ת מן השמים (סימן
 עא) כתב גצי חומרות של פסת, וכל
 המאריך צדקדוקיהן מאריכין לו ימיו
 ושנותיו ע"כ.

ובקור מקומו טהור צגמרא (צבא
 קמא ט:) הידור מנוה עד
 שליש צמנוה, צמעצבא אמרי משמיה
 דרבי זירא, עד שליש משלו, מכאן

לחיים מלך חפץ צחיים וכו', וצספר
 חיים צרכה ושלום ופרנסה טובה וכו'
 מזכר ונכתב וכו'. והיינו שיש לצקש
 רחמים על עניני גשמיים. וצוהר הק'
 (תיקונים צ-סג) מתאונן על מה
 שמצווחין ככלצין הצ הצ, הצ לנא חיי
 הצ לנא מונח וכו' ע"ש. ולפי מה
 שנתצאר, כאשר האדם מצקש על חיים
 שיוכל לנצלו לעצודת קונו, או מצקש
 על עושר, שיוכל לגדל צהם צניו
 לתורה, ולא יהיה לו עניות המעציר
 על דעת קונו, הרי כל זה צורך גצוה.
 ולכן מצקשים זכרנו לחיים וכו' למענך
 חלקים חיים, שאנו מצקשים זאת לא
 לצורכינו וטובצנינו, אלא עצור חלקים
 שנהיה עצדים נאמנים לו ולתורתו.
 ורק כאשר צווחין ככלצין, שצווח רק
 למען תאותו, אז יש צוה גריעותא.

אמנם יש לומר עוד לצאר דצרי רצי
 זירא שאמר, חיקוס מקמייהו
 ואקבל אגרא. והוא על פי מה שכתב
 החיד"א (ראש דוד פ' עקצ) צסם
 הקדמונים, דהא דקיימא לן שכר מנוה
 צהאי עלמא ליכא (קידושין לע:), זהו
 דוקא שכר המנוה גופא, אבל
 התוספות ודקדוקי המנוה, ומילי
 דחסדי שאלם מוסיף צכל מנוה, מה
 שלא נצטוה על פי הדין, נהנה האדם

אני עליך כאילו עשיתם ע"כ. וכתב
 צמורה שא קשה היאך קאמר שהיה
 מצקש לקיים המצות כדי לקבל שכר
 עליהם, הא אמרינן אל תהיו כעבדים
 המשמשין את הרצ על מנת לקבל
 פרס. ויש לומר דהיינו צמורה שנתחייב
 בה כבר, אבל הכא שעדיין לא בא
 לארץ ישראל ששם חיובה, והקצ"ה לא
 רצה שיהיה חייב בהן, שפיר מצי
 לבקש משום קיבול שכרם ע"כ.

דיוצא לנו מזה, כי מי שמוסיף
 לדקדק לשרת את קונו,
 צמורה שלא נתחייב לעשות, יש בזה שתי
 דברים יותר ממורה שננטוה עליה,
 חדא, שמשלם לו שכרו גם בעולם
 הזה. ועוד גם זאת שמותר לו לקיים
 המצוה כדי שיקבל על זה פרס, וכמו
 שאמרו צמורה, כלום אתה מצקש אלא
 לקבל שכר. ונראה כי שתי דברים אלו
 עולים בקנה אחד, דהנה כבר הקשו
 המפרשים, הלא מצות ה' הוא ציומו
 תתן שכרו (דברים כד-טו), ולא תלין
 פעולת שכיר (ויקרא יט-ג), ולמה שכר
 מצוה צהאי עלמא ליכא. אבל האמת
 הוא כמו שכתב הרמב"ן (דברים ו-כה)
 לבאר הכתוב, ונדקה תהיה לנו כי
 נשמור לעשות את כל המצוה הזאת
 לפני ה' אלקינו כאשר צונו, וז"ל

ואילך משל הקדוש ברוך הוא ע"כ.
 ופירש רש"י עד שלש שיוסיף צהידור
 מצוה, משלו הוא, שאינו נפרע לו
 צחייו, כדאמרינן היום לעשותם, ולא
 היום ליטול שכרם, מכאן ואילך, מה
 שיוסיף צהידור מצוה יותר על שלישי,
 יפרע לו הקצ"ה צחייו ע"כ. הרי לנו
 כי הוספה על המצוה, מה שאינו
 מחוייב בדבר, יש שכר גם צהאי
 עלמא. ובהיות שמצוה צספר חסידים
 ששכרו הוא אריכות ימים, על כן
 דקדק רש"י לכתוב שיפרע לו ה'
 'צחייו' (ולא אמר בעולם הזה), והיינו
 שמאריכין לו ימיו ושנותיו.

ובמדרש"א (סוטה יד.) כתב גם כן
 לחלק, צין עכס קיום
 המצוה וצין ההוספות שמוסיף עליהם
 האדם, לענין אחר, והוא לגצי קיום
 המצוה על מנת לקבל פרס, דאיתא
 שס צגמרא, דרש רבי שמלאי מפני
 מה נתאוה משה רבינו ליכנס לארץ
 ישראל, וכי לאכול מפריה היה צריך,
 או לשצוע מטובה היה צריך. אלא כן
 אמר משה רבינו, הרבה מצות נטוו
 ישראל שאינן מתקיימות אלא צארץ
 ישראל, אכנס אני לארץ כדי שיתקיימו
 כולן על ידי. אמר לו הקצ"ה, כלום
 אתה מצקש אלא לקבל שכר, מעלה

רבינו זכניסחו לחרץ ישראל. - וזהו שדייק הכתוב, ונדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות את כל המצוה הזאת 'כאשר נזנו', על מה שנזטוינו השכר הוא רק נדקה, אבל על מה שעושה יותר מחיובו, זה לא יקרא זשם נדקה.

וְלִבָּן כאשר רבי זירא התחייב עצמו במצוה שלא היה חיוב עליו לעשותה, והלך ממקומו לישב אפתחא דבי רבי נתן בר טובי, דכי חלפי רבנן אז איקום מקמייהו, שפיר אמר 'ואקבל אגרא', שעל זה יש שכר גם בהאי עלמא, ויכול לעשותה על מנת לקבל פרס. והוא עולה בקנה אחד עם מאמרו של רבי זירא, שאמר בהידור מצוה, שמשליש ואילך, הקצ"ה פורע לו בחייו, כי פרעון זה אינו מנד נדקה, ומקבל שכר גם בהאי עלמא.

וְאִיתָא במדרש (צ"ר נו-א) ציוס השלישי וישא אצרהס את עיניו, וירא את המקום מרחוק (כז-ד). הה"ד יחינו מיומים, ציוס השלישי יקימנו ונחיה לפניו (הושע ו-יב) ע"כ. וכתב בצפר לקוטי חצר בן חיים (ח"ה לו.) זשם הגר"א ז"ל הכוונה, דלכאורה כיון ששכר מצוה בהאי עלמא

שתהיה לנו נדקה לפני ה' אלקינו, ויתן לנו שכר טוב זעשיית כל המצוה האלו. וקרא גמול המצוה 'נדקה', כי העזד הקנוי לרבו שהוא חייב לעבוד אותו, אם יתן עוד שכר זעזודתו, נדקה יעשה עמו עכ"ל. וכיון ששכר מצוה הוא רק נדקה מאת ה', ועזודת האדם לרבו מחוייבת מנד קנינו זעולם, זודאי שאין צוה משום חיובי תשלומי שכר שכיר, ולכן אל תהיו כעצדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס, כי אין חיוב פרס על מצוה ה', והמשמש את הרב על מנת לקבל פרס, מורה שחושב שאין זעזודתו לרבו מחוייבת מנד קנינו.

אֲמַנָּם אם העזד עושה לרבו דברים שאין הוא מצוה, ואין חיוב עליו לעשותם, והרב התחייב עצמו ליתן שכר להעזד שיעשה זאת לפניו, אז שכר זו אינו נדקה, ויש עליו חיוב ציומו תתן שכרו, ולא דכל תלין, ונריך לשלם שכרו מיד. - ולכן כאשר האדם עושה מצוה שלא נתחייב זה לעשותה, או הוספה והידור ודקדוק להמצוה שמקיים, על זה יש שכר גם בהאי עלמא. וכיון ששכר זו אינו נדקה, שפיר יוכל לעשותו גם עזור קבלת הפרס, וכמו שמצינו זמשה

תזכור. ואיתא בשלחן ערוך (א"ח סימן תקפ"א) דהאומר לזרע יעקב טועה, דצינחק יקרא לך זרע (בראשית כ"ב), ולא כל ינחק (מדריס ל"א). והקשה צמגן אצרהס נהי דזרע אצרהס לא אקרי, מכל מקום זרע ינחק נקרא, דקיימא לן הנודר מזרע ינחק אסור בעשו ע"כ. ולפי מה דמצואר לעיל אחי שפיר, דזכות אצות לא מהני כי אס מאותן מצות ששכרן בעולם הזה, מה שאין כן מצות דאיהו גופיה לא מקבל שכר בעולם הזה, כל שכן שאי אפשר להנחיל זכותו לצניו. וממילא אחי שפיר, בעלמא זכות עקידתו של אצרהס אצניו שפיר מהני לדורות, דהא לדידיה אית ליה זכות שני ימים הראשונים, מה שאין כן ינחק דלא ידע אלא ציוס השלישי, וזה שכר המצוה גופא, צוה אין זכות ושכר בעולם הזה, וממילא לא מהני מידי לדורותיו. והיינו דאמרין שפיר ועקידת ינחק לזרעו תזכור, דלעשו ממה נפשך לית ליה זכייה צגויה, דזכותו של אצרהס הא לא אקרי זרע, ושל ינחק לא מהני לענין שכר עולם הזה ודפח"ח.

וברמב"ם (ה' משוזה י-ג) כתב, העוזד מאהבה, עוסק

ליכא, אס כן היאך אנו מזנין צכות מצות שעשו אצותינו. אצל הענין הוא, שהמצוה עצמה אין לה תשלומין בעולם הזה, אצל הזריות וההידור וכיוצא צו צמגן אצותינו, אותה אנו אוכלין כאן בעולם הזה. והנה תורתנו הקדושה ספרה לנו מקודם מכל ההכנות והזריות שעשה אצרהס אצניו ע"ה לקיים מצות עקידה, שהשכים בצוקר, חצש בעצמו אה חמורו, וצקע עצי עולה וכו', כל זאת להודיענו כי מזה אגחנו אוכלין בעולם הזה, אצל עיקר המצוה שעשה אצרהס אצניו ציוס השלישי, נשאר שכרו לעתיד לבא. וזה שאמרנו חז"ל 'חיינו מיומים', רצה לומר, כל מה שאנו אוכלים בחיינו, הוא ממה שעשה אצרהס אצניו צימים הראשונים, דהיינו ההכנות והזריות שעשה צני הימים הראשונים, אצל 'ציוס השלישי', רצה לומר, צמה שעשה ציוס השלישי, דהוא עיקר המצוה, על ידי זה 'יקימנו לעתיד לבא ונחיה לפניו' ודפח"ח. (וכן כתב גם צאהל יעקב פ' וירא).

ובערוגת הצסם צפרשתנו, (צ"ה כי תקצור) כתב לצאר צוה, הא דאמרין (צחפלת ראש השנה) ועקידת ינחק לזרעו היום צרחמים

נשואי לבעלי, יעץ אבי להחליפני לבעלי
 בשביל אחותי, והוקשה עלי הדבר עד
 מאד כי נודע לי העצה, והודעתי
 לבעלי ומסרתי לו סימן שיכיר ביני
 ובין אחותי, כדי שלא יוכל אבי
 להחליפני. ולאחר כן נחמתי בעצמי
 וסבלתי את תאומי, ורחמתי על אחותי
 שלא תלך לחרפה, ומסרתי לאחותי כל
 הסימנין שמסרתי לבעלי, כדי שיהא
 סבור שהיא רחל וכו', וגמלתי חסד
 עמה ולא קנאתי בה וכו'. מיד
 נתגלגלו רחמי של הקצ"ה ואמר
 בשבילך רחל אני מחזיר את ישראל
 למקומן, הלא הוא דכתיב (ירמיה
 לא-יז) כה אמר ה' קול ברמה נשמע
 נהי צבי תמרורים, רחל מצכה על
 צניה, מאנה להנחם על צניה כי איננו,
 וכתיב כה אמר ה' מנעי קולך מצבי
 וגו' ויש תקוה לאחריהן נאום ה',
 ושצו צנים לגבולם ע"כ.

והנה צפשוטן של הדברים, שמסירת
 נפש של אברהם ויצחק
 בעקידה לא עשו רושם למעלה, כמו
 פעולתה של רחל שעשתה בשביל
 אחותה, הביאור בזה הוא, כי לפשוט
 נוארו ולהשחט עבור כבוד ה', נער
 של רגע אחד, ושצו יתעלה במעלות
 קדושים וטהורים, להיות במחילתו של

בתורה וצמנות והולך בנתיבות החכמה,
 לא מפני דבר בעולם, ולא מפני יראת
 הרעה, ולא כדי לירש הטובה, אלא
 'עושה האמת מפני שהוא אמת', וסוף
 הטובה לבוא בגללה וכו'. וכן היו
 גדולי החכמים מנזוים לנצוני
 תלמידיהם ומשכיליהם ביחוד, אל תהיו
 כעבדים המשמשים את הרב וכו', אלא
 מפני שהוא הרב ראוי לשמשו, כלומר
 עדו מאהבה עכל"ק.

ובצ"גו רעיון דוגמתו באהבת הבריות,
 בענין עשיית חסד, 'עושה
 חסד בשביל חסד', צלי שום פניה של
 קבלת טוב וקורת רוח עבורה. - הנה
 ידועים דברי המדרש (פתיחתא איכה
 רבתי כד) דבעת החורבן באו האצות
 הקדושים אברהם יצחק יעקב ביחד
 עם משה רבינו לעורר רחמים על
 גלותן של ישראל, ואברהם ויצחק
 הזכירו לפניו ית"ש מעשה העקידה,
 ויעקב הזכיר נער גידול צניו, ומשה
 רבינו איך היה רועה נאמן לישראל,
 ולא נתקבלו דבריהם למעלה. באותה
 שעה קפנה רחל אמנו לפני הקצ"ה
 ואמרה, רצונו של עולם גלוי וידוע
 לפניך שיעקב עבדך אהבני אהבה
 יחירה, ועבד בשבילי לאבא שבע שנים,
 וכשהשלימו אותן שבע שנים והגיע זמן

הרשע כך עלה בלבו כששמע שאין לה
 זנים, הוא שייסד הפייט (ציוס א'
 דר"ה) האדמון כבט שלא חלה, וזה
 לקחתה לו ונתזהלה. ולכן אמרה
 בלידת יוסף, אסף חלקים את חרפתי
 (ל-ג), שהיו אומרים עלי שאעלה
 לחלקו של עשו הרשע ע"כ.

וגם אם תזכה רחל, שאחר שישא
 יעקב את לאה, ישא גם אותה,
 הרי תהיה זרה לאחותה כל ימי חייה,
 וזה נער מתמיד, ואף על פי כן בטוב
 לזה, וויתרה על טובתה כדי לעשות
 חסד עם אחר. - ומנינו ציונאי
 מלחמה, שדיברו השוטרים אל העם,
 מי האיש אשר ארש אשה ולא לקחה
 ילך וישב לביתו, פן ימות במלחמה
 ואיש אחר יקחנה (דברים כ-ו). וזרש"י
 ודבר של עגמת נפש הוא זה ע"כ.
 הרי לנו כי הנער של 'ואיש אחר
 יקחנה', עולה על הנער של 'פן ימות
 במלחמה'. - ובקדושת לוי (פ' וינא)
 כתב לפרש, ויאהב גם את רחל מלאה
 (כט-ל), שכאשר ראה יעקב את גודל
 נדקתה ועוצם מסירות נפשה, עד כדי
 הפקרת עצמה למען אחותה, נתגברה
 בו אהבתו אליה ביתר שאת. וזהו
 ויאהב גם את רחל 'מלאה', בשל
 המעשה שעשתה ללאה גדלה בו

מקום, ליהנות מזיו השכינה, זהו דבר
 שקל ליהודי נאמן לה' לעשותו. ובכל
 דור ודור גם נשים וקטנים ועמי
 הארץ פשטו נאדם על קידוש השם.
 אבל פעולתה של רחל, לחיות יום יום
 חיי נער ותוגה, לוותר על נישואיה
 עם יעקב אבינו, אשר שידוך דוגמתו
 אין עוד יותר בעולם, שממנו ישחלשל
 עם ישראל, כי צינחק יקרא לך זרע,
 ומגיע לה זאת צדין שיעקב עזב שבע
 שנים בעצורה, ולאה נכנסת שלא
 ציושר ליעקב, ולעשות חסד עם לאה,
 לחיות חיי נער כל ימי חייה עבור
 טובתה של לאה, זהו מדריגה נפלאה
 יותר מעבודת האבות הק'.

והרי יתכן שאחר שישא יעקב את
 לאה, לא ישא אשה אחרת
 עליה, ליקח גם את רחל לאשה. ולא
 עוד, הרי אמרו במדרש (ב"ר ע-טו)
 ועיני לאה רכות (כט-ו), שהיו הצריות
 אומרים שני זנים לרבקה, ושתי זנות
 ללבן, הגדולה לצורה לעלות בגורלו של
 והיתה לאה סצורה לעלות בגורלו של
 עשו ובכתה ע"ש. ואם כן יתכן שעבור
 טובתה ללאה, תעלה רחל כעת בגורלו
 של עשו. וכמבואר ברש"י, ויזכור
 חלקים את רחל (ל-כ), שהיתה מנירה
 שלא תעלה בגורל של עשו, ואף עשו

המוטלת עליה לקיימה אחר הנישואין כדת משה וישראל. ורחל אמנו בגודל נדקתה, לא הודיעה ללאה שיש צינה ליעקב סימנין להכירה, אלא אמרה ללאה, שתודיע לה המנאות הנוהגת בישראל, שאשה יהודית נריכה לידע, והם נדה חלה והדלקת הגר. וכאשר תדבר יעקב עם לאה צפרטי הלכות הללו תדע צמה המדובר, ולא יכיר שהיא לאה. וממילא לא ידעה לאה כלל, שרחל ויתרה ומסרה לה סימנין שיש צינה ליעקב, שלא הודיע רחל לה זאת שאלו הם הסימנים צינו לצינה.

והוא מוסר השכל בגודל מדת החסד של רחל, חדא, שויתרה על נישואיה עם יעקב, עד שיחכן שתעלה בגורלה לישא את עשו הרשע. שנית, גם אם יעקב ישאנה, ויתרה להיות נרה כל ימי חייה ללאה. - אצל צאמת יש עוד מדריגה עמוקה ונשגבה צמעשיה, כי בדרך כלל, גם בצעלי חסד שמוותרים לנורף אחרים, מכל מקום הם מודיעים החסד שעושים עצורם, ויש להם קורת רוח מההכרת הטוב של האנשים שעשו להם החסד. לא כן רחל אמנו, לא גילתה ללאה החסד שהיא עושיית כעת, שיש לה סימנין עם יעקב, ומודיעה

אהבתו לרחל (כלומר המים של מ'לאה, מורה מהדבר הזה) ע"כ.

ובצינו ברחל, כאשר הלך ראובן צימי קציר חטים, וימנא דודאים בשדה, ותאמר רחל אל לאה, תני נא לי מדודאי בנק, ותאמר לה המעט קחתך את אישי ולקחת גם את דודאי בני, ותאמר רחל לכן ישכב עמך הלילה תחת דודאי בנק (בראשית ל-ד). ואנו רואים מזה גודל נדקתה של רחל, שלא השיבה ללאה, את אומרת שאני לקחתי את אישך, הלא כל מה שאתה תחת יעקב אפילו שעה אחת, הוא רק בזכותי שויתרתי לך צמסירת הסימנים, ואת מניח דברים עלי שאני לקחתי את אישך, ועשתה עצמה כאלם, ולא השיבה דבר, אלא הסכים לדבריה, לכן ישכב עמך הלילה תחת דודאי בנק, הרי שמדותיה מבהילים על הרעיון, בגודל מדת חסדה ללאה.

אמנם עדיין תקשה על לאה, איך דיברה כן לרחל, אחר שידעה שכל נישואיה עם יעקב הוא רק בזכות רחל, שויתרה ומסרה לה הסימנים צליל הנישואין. ושמעתי צוה לפרש, דמבואר בצעלי תוס' (כט-כה) ששלשה סימנין מסר לה, נדה וחלה והדלקת הגר ע"כ. והיינו שלימד יעקב לרחל המנאות

זאת ללאה, ומוסרת לה סוד צינה וצינו, אלא הודיעה לה הסימנין שלי שדע שדבר זה הוא הסימן ציניהם, ולא קיבלה כל ימיה הכרת הטוב על מעשיה מלאה, אלא חסד לשם חסד, שלי שום תשלום גמול.

ובזה נראה לפרש מה שאמרה רחל ליעקב, הבה לי צנים, ואם אין מתה אנכי (ל-ה). כי הנה רחל אמנו ברוב נדקתה ציטלה כל הרגשותיה עבור עשיית חסד, כאלו היא אבן דומם שלי שום הרגשות. וכמו שאמרו (שבת יג:) אין בשר המת מרגיש באזמל. ולכן ציקשה מיעקב שיעורר רחמים עליה להפקד צנים, הבה לי צנים, ואם אין, אם אין לי שום זכות, יזכיר בתפלתו שמתה אנכי, שאני נעשיתי כמתה שאין לה הרגשה, כך היתה הנהגתי עם אחותי ללאה, ועשיתי חסד לשם חסד, כן יעשה ה' גם עמי חסד חנם, כי צמדה שאדם מודד מודדין לו.

ובתב בקדושת לוי (שם), שכן על דרך זה צריכין לעבוד את הבורא צ"ה, לא בשביל קבלת שכר כלל, וימסור עצמו הן חלקו בעולם הזה והן חלקו בעולם הבא צכדי שיעשה רצון הבורא, כמו שמצינו ברחל שעשתה נדקה למסור הסימנים ללאה, אף על פי שעל ידי זה שוב לא ישא אותה יעקב ותעלה אל גורלו של עשו, ונמצא ח"ו תאבד חלקה לעולם הבא כשישא אותה עשו ח"ו, אף על פי כן מסרה הסימנים, ומסרה עצמה הן חלקה בעולם הזה הן בעולם הבא, צכדי שיעשה רצון הבורא עכ"ל ק.

ובבזו כן אנו מתפללים שיזכור לנו ה' זכות האבות והאמהות הק', ויעשה גם עמנו חסד חנם שלי ציפוי תשלום גמול, כי ה' הטוב מקור החסד מתענג להטיב עם צריותיו, ונוכה לשנה טובה ומתוקה, צביאת בן דוד צצ"א.

במעודת שלישיית פרישת כי תצא

במעמקי מים ושכולת שטפתנו (מהלים ט-ט-ג), כי הגתפס ברשת היצר, הוא כטובע צמים הזדונים, שרונה לצאת משס, והמים מתגזרים עליו, ואין זו כח להציל עצמו. וכידוע מהקדמונים שתאות הגוף הם מיקוד המים, וכאשר מתגזרים על האדם תאותיו, ואין זו כח להתגבר על יצרו, הרי הוא טובע צמים, ובאו מים עד נפש.

אמונה גם צאדם כזה, לא ידח ממנו נדח, ואם מחליט בדעתו לשוב אל ה' בצאמת, אז הקצ"ה מורה לו דרך בתוך המים הללו שיוכל לעבור בו עד שיצא ממנו לגמרי, וא-ל ארך אפים אתה, ובעל הרחמים נקראת, 'ודרך' תשובה הורית, הקצ"ה מורה לו דרך לצאת מרשת יצרו. ומכל שכן צבוא ימי הרחמים והרצון של ימי אלול, איני ל'דודי ו'דודי ל'י, מי שמתקרב עצמו לה', ידו פרוסה לקבל שצים. ועל זה רמזו, הנותן צים דרך, גם שטובע צים של חטאים ופשעים ותאות רעות, נותן לו ה' דרך. ולא עוד, אלא גם צמים עזים נתיבה, גם כאשר הם מים עזים, גלי גלים

כי תצא מחנה על אויבך, ונשמרת מכל דבר רע (כג-י). ובגמרא (כתובות מו.) רבי נתן אומר, הרי זו אזהרה למוציא שם רע ע"כ. והיינו דדריש ליה מלשון דיבור רע. - כי יהיה צך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה, ויצא אל מחוץ למחנה, לא יצא אל תוך המחנה, והיה לפנות ערב ירחץ צמים, וכבוא השמש יצא אל תוך המחנה וגו', כי ה' אלקיך מתהלך בקרב מחניך ל'הצילך ו'לתת ל'אויבך ל'פניך וגו'. ודורשי רשומות רמזו בזה ר"ת אל"ל.

וגראדה דאיתא צמדוש על הכתוב (ישעיה מג-טו) כה אמר ה', הנותן צים דרך, וצמים עזים נתיבה, זה חודש אלול ע"כ. ובמאור ושמש (פ' ראה) כתב מכתבי האר"ל, שנרמזו בזה יחוד על חדש אלול, לכיון שם קס"ח (אלף ה' יו"ד ה"י), ושם ס"ג (יו"ד ה' וא"ו ה"י), שעולים ביחד בצמטריא דרך ע"ש. ויש לומר עוד על דרך מוסר, כי דוד המלך התפלל, הושיעני אלקים כי באו מים עד נפש, טבעתי ציון מצולה ואין מעמד, צאתי

והנה בכל רגע, נשאר עוד בפנימיותו ניצוץ של קדושה שמחיהו, וכאשר נותן אל לבו לשוב אל ה', הוא מתעורר מתוך הניצוץ הקדוש שנשאר עוד בו. כי נשמת האדם הוא אש, נר ה' נשמת אדם (משלי כ-כז). וכמו שבגחלת הנכבה, אם יש בה עוד ניצוץ קטן של אש, יכולים לחתותה ולהצעירה עד שתתהווה ממנה אש להבה, כן בנשמת אדם, כל זמן שנשאר בו עוד ניצוץ אש של קדושת נשמתו, יכולין עוד לשוב אל ה' ולהתעורר לתשובה שלימה.

ובבואר צניי יששכר (ניסן ה-ט) כי באותיות רש"ע, אות השי"ן הוא אתווא דקשוע (זיה"ק ח"א קי-), והניצוץ הקדוש שמחיהו, הנה הוא אות השי"ן. וכאשר מסתלק ממנו הניצוץ הקדישין נשאר רע', ואין לו מציאת והולך לחרפות. ועל זה נאמר (תהלים ג-ח) 'שיני' רשעים שצרת, היינו השיני"ן של 'רשעים'. וזהו (שם ז-י) יגמר נא רע רשעים, שיעשה מהרשע רע, שיסלק ממנו חיותו האות שי"ן. ולכן אומרים על הרשע ששואל מה העבודה הזאת לכם, ואף אתה הקהה את שיניו (בהגדה של פסח), להוציא ממנו השי"ן, וישאר רק רע, ויתבטל

שטופין על ראשו, גם שם מורה לו ה' נתיבה, שיוכל לעבור בו המים הזדונים. ועל זה אמרו במדרש, כי דרך זו ניתן צדש אלול, אז יש סייעתא דשמיא ביתר שאת שיוכל להתקרב לצוראו.

וימי התשובה, הם הימים מחדש אלול עד סיום ימי חג הסוכות, שבהם נגמרו גם ימי התשובה מאהבה, וכידוע מה שפירש בקדושת לוי (פ' האזינו) דסוכות הוא ראשון לחשבון עונות (תנחומא אמור כב), שאז זדונות נעשו זכיות (יומא פו.), ועושין חשבון מכל העונות לעשות מהם זכיות ע"ש. - וצדש אלול יש כ"ט ימים, וצדש תשרי יש כ"ג ימים, עד אחר שמחת תורה, וציתיד הם ג"ב יום, כמספר צ"ג, כי כח התשובה הוא משום דישראל צנים למקום (דברים יד-ה), ואז שמחל על כבודו מחול (קידושין לב.). וכמו שכתב צניי יששכר (שבתות ט-י) ע"ש. וזהו הנותן 'צים' דרך, רומז על הג"ב ימי תשובה שעולה מספר 'צים', שאז נותן ה' דרך תשובה להתעוררים, אבל רק כאשר יש ההכנה הראויה מחדש אלול אז יכולים לזכות בזה. ולכן הנותן צים דרך, הוא מחדש אלול.

שיסורין צאים עליו יפשפש צמעשיו שנאמר (איכה ג-מ) נחפשה דרכינו ונחקורה ונשזבה עד ה' ע"כ. אך מדרך האדם לתלות כל דבר במקרה ובסיבות שונות, ותחת ליקח לו זמן לסדר את מעשיו, מצלה את זמנו בתיקון החסרונות שהציאו עליו מן השמים, ושוכח העיקר, שזה צא לו לעוררו לתשובה. והנה בזמן שמאיר לאדם הנלחמו זהו צחי' יום, שמאיר לו שמש הנלחמו, אצל זמן של זער ודחק זהו צחי' לילה, ובאמת 'לילה' זו הוא בהשגחה פרטית מאת ה' לעוררו. ואמר, ואיש כי לא יהיה טהור, שלא מתעורר ממנוקותיו לשזב אל ה', הוא משום 'מקרה לילה', שתולה הלילה במקרה, ואינו נותן לב לשזב אל ה'.

אמנם גם כאשר עזר עליו השנה

בחטא ופשע, מכל מקום ניתן לנו ימי סוף השנה, חדש אלול, לתקן את העבר, לטהר את נפשו מהלכלוכים של החטא, ולהכין עצמו שיוכל לקבל האורות הנפלאות היורדות למטה צראש השנה, לדוד ה' אורי (תהלים כו-א), צראש השנה. והנה השנה נקרא צשם ימים (ויקרא כה-כט), וראשית השנה הוא צוקר אור, וסוף השנה הוא לפנות ערב. ולכן אמר, כי

ממציאותו. ועל זה הודה דוד המלך, צרוך ה' שלא נתנני טרף לשינייהם (תהלים קכד-ו), שכל זמן שהשינין צתוכס יכולים עוד לפעול ע"ש.

ולכן צא הכחוצ לעורר את הרשע, שלא להתייחס מן התשובה, שכל זמן שיש צו עוד ניצוך של קדושה יוכל להחיות עצמו, ולא יאמר על עצמו שהוא 'רע', כי אז לא היה צו זכות חיים. וזהו שאמר הכחוצ, כי תצא מחנה על אויביך, היינו מלחמת היצר האויב הפנימי, ונשמרת מכל דבר רע, דיבור רע, לומר על עצמו שהוא רע, והוא אזהרה למוציא שם 'רע', שאומר ששמו רע, אלא יש צו עוד ניצוך קדוש של אות שיין המחיה, וצידו עוד לשזב אל ה'.

ואמר שזב, ואיש כי לא יהיה טהור מקרה לילה, כי ה' הטוב מעורר את האדם מזמן לזמן שישים אל לבו לשזב, אית דפרע צמוניה ואית דפרע צגופיה, מה שעובר על האדם זמנים של זער ודחק, בצריאתו או צפרנסתו וכו', הרי זה צא לעוררו לתקן מעשיו ולשזב אל ה', ולא חשד קוצ"ה דעציד דינא בלא דינא, וכמאמרם (צרכות ה.) אם רואה אדם

למוטב. והו' וכי יהיה צאי' חטא', אשר החטא הזה הוא 'משפט מות', שגם צחייהם קרויין מתים, מהו הסיבה שהתדרדר כל כך, 'ותלית אותו על עץ', יתלה סיבת חטאו בצביל שלא התעמק עצמו בעץ החיים, היא תורתנו הקדושה, עץ חיים היא למחזיקים בה (משלי ג-יח), ועבור זה נכשל בהחטא. - ולכן כאשר רואה לשו' על חטאיו, והיה לפנות ערב ירחץ צמים, אין מים אלא תורה שנאמר (ישעיה נה-ה) הוי כל זמא לכו למים (צבא קמא יז), יקבל על עצמו עול תורה, ואורייתא מודעת ליה חוביה. - ועל זה אנו מתפללים בצרכת התשובה, השיצנו אצינו לתורתך וכו', והחזירנו בתשובה שלימה לפניך, כי מתחלה צריכין לשו' אל התורה, להכין לעצמו התצלין נגד היצר, ורק אחר כך יכולין לזכות לתשובה שלימה.

צוד ענה יש לתשובה, והוא שמיעת תוכחה ודברי מוסר, זמן של התבוננות וחשבון הנפש על דרכו בעולם, וסוף סוף יכנסו הדברים בלבו ויעשו עליו רושם. ואמרו חז"ל (צרכות יצ): כל העושה דבר עצירה ומתצייש בה, מוחלין לו על כל עונותיו ע"ש. ומדרך האדם שכאשר שומע דברי

אי' אשר לא יהיה טהור, ויצא אל מחוץ למחנה, שיצא ממחנה ישראל, לרעות בצדה אחרים, העצה היעוצה לו, והיה לפנות ערב ירחץ צמים, כאשר יגיע סוף השנה ישתדל לתקן השנה שעבר, לרחוץ עצמו צמי טהרה, להעביר הטומאה שעליו, ולטבול עצמו צמי דעת. וגם ירחץ עצמו צדמעות עיניו, נפשי שפכי כמים לצך נוכח פני ה', ואז צבוא השמש, צסיום השנה, יצא אל תוך המחנה, ויוכל לקבל האורות של ימי ראש השנה.

ותחלת העבודה הוא להתמיד צלימוד התורה, צראתי יצר הרע צראתי לו תורה תצלין (קידושין ג), ואין שום תרופה לנגד היצר הרע כי אם בתורה, שהרי יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום, וצלי התצלין אין לו כח לעמוד נגדו, אנת נורא ואנא ישראל. - ואמר הכתוב צפרשתנו, וכי יהיה צאי' חטא משפט מות והומת, ותלית אותו על עץ (כא-כב). ויש לומר כי רשעים צחייהם קרויין מתים (צרכות יח), ועל ידי שהאדם חוטא ממתית את נפשו, מה לי קטלא כולה מה לי קטלא פלגא, וכל זה צא ממה שעוצ צאת לימודו ואין לו תצלין נגדו, כי המאור שבה מחזירו

לדודי ודודי לך, וה' מסייעו או להתעלות בקדושה.

ואיתא במקורה ג' פעמים 'תכין',

חדא, תכין לך הדרך (דברים

יט-ג), תכין דגנס כי כן תכניה (תהלים

סה-י), תכין לבס תקשיב אזנך (שם

י-י). ויש צוה רמוז על חדש אלול

שמרמוזו בתיבת 'דרך', הנותן צים

דרך. כי עיקר חשיבות התשובה, הוא

לזכות לתשובה מאהבה, להתעורר

באהבת ה', אשר צנים אחס לה'

אלקיכם, ואיך מרד באציו הנותן לו

לחמו נמרז ופשתו, ולעורר האהבה

המסותרת בלב כל ישראל ולשוב אל

ה'. כי העושה תשובה מיראה, אם כי

נמחל לו החטא, מכל מקום צילה כל

ימיו בהצל וריק, ובגפו יצא בגפו ילא,

צלי חצילות של מנזות ומעשים טובים.

אבל הזוכה לתשובה מאהבה שזדונות

נעשו לו זכיות, הרי מילא כל ימיו

במעשים טובים, שכל חטא נהפך לו

לזכות. וכמו שפירש בחתם סופר

הכתוב, שצתי בצית ה' כל ימי חיי,

לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו (תהלים

כז-ד), שדוד המלך ציקש שיעורו ה'

שיוכל להושיב כל הימים שעברו עליו

בחיי, שיהיו כאילו היו בצית ה',

שכאשר הזדונות מתהפכות לזכיות, הרי

מוסר, מגדולת הצורא צ"ה, ומעטם

גנות החטא, להיות כפוי טובה לקונו,

הנותן לו חיותו ומזונו, אז בתוך תוכו

מתצייש ממעשיו, איך המריד נגד

קונו, ומרגיש גריעותו עד שנמשל

בבהמות נדמו. וכאשר האדם מתצייש

מחטאיו, צוה גופיה יש מחילת עונות.

ולכן כאשר השמן לב העם הזה, ואזניו

הכבד (ישעיה ו-י), הענה לזה הוא,

זיתד תהיה לך על אזניך, יהיה לך

יתד סמוך לאזניך, לפתוח האוזן

לשמוע תוכחת חיים, ז'חפרת צה',

תתצייש מהחטא שחטאת (מלשון ישעיה

כד-ג) וחפרה הלצנה וצושה החמה),

ז'שצת', צוה תזכה לתשובה שלימה,

ז'כסית את צאתך, תוכל לכסות

המעשים אשר יצאת בהם חוץה.

ואומר הכתוב שוב, לחזק את האדם,

שלא יהא התשובה עליו כמשא

כבד, שהוא למעלה מכוחותיו, אלא

ידע כי ה' אלקיך מתהלך בקרב

מחניך, ליהצילך ולתת אזיבך לפניך,

יש סייעתא דשמיא, הצא לטהר

מסייעין אותו, ופתחו לי פתח כחודו

של מחט, ואני אפתח לכם כפתחו של

אולם, וה' עמך להורות לך דרכי

התשובה. ונרמזו צו אותיות אלר"ל, שאז

יש סייעתא דשמיא ציתר שאת, אני

כל מעשיו הם צבית ה'. ולזה יוכל לזכות, כאשר יעזרהו ה' לחוות 'צנועס' ה', על ידי תשובה מאהבת ה'.

וידועים דברי הזני ישכר (אדר ו-ה) צמה שאמר הכתוב, ישבו יושבי צללו יחיו דגן ויפרחו כגפן (הושע יד-ח), כי כל הפירות כשמשתיין מצרייתן גריעותא הוא גבייהו, ואזדו צרכתס הראשונה ומצרכין עליהם שהכל, מה שאין כן דגן ויין משתיין למעליותא, וקובעים צרכה לעצמם לצרך עליהם המוליא וצורא פרי הגפן (צרכות לח:), וכמו כן הצעל תשובה מאהבה אישתי למעליותא, שזדונות נעשין לו כזכות, וקובע צרכה לעצמו בהשינוי כמו הדגן והיין. וזהו כי סוכות הוא זמן של תשובה מאהבה, על כן אמר, ישבו יושבי צללו, ישבו מחדש, אותן היושבי צללא דמהימנותא אל סוכה, תשובה מאהבה, ויחיו דגן ויפרחו כגפן, להשתנות למעליותא ע"ש.

וביארנו במקום אחר, צמה שאמר הכתוב, ואתה לא כן נתן לך ה' אלקיך (דברים יח-ד), דאיתא צנחל קדומים לפרש הכתוב, שה' נתן לנו תורתו, שיש זה ציווין של עשה,

וציווין של לא תעשה, וזהו ואתה לא כן נתן לך ה', שנתן לנו תורתו, שיש זה עשין של 'כן', ולאויין של 'לא' ע"כ. ויש להוסיף, כי צהיות שצתשובה מאהבה זדונות נעשין זכות, אם כן נתן לנו מתנה טובה, שאפשר לנו לתקן הכל, ולעשות מה'לא' 'כן'. - ואמר הכתוב צההרן הכהן צהדלקת המנורה צבית ה', ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרותיה (צמדבר ח-א), והיינו ש'אהרן צהדלקתו האיר נשמות ישראל לתקן מעשיהם ולעשות מהם 'כן'. וצרש"י מגיד שצחו של אהרן 'שלא' שינה, ששינה 'הלא' לעשות ממנו 'כן'.

ובזה נבא אל המכוון, ואת תורת המסורה, תכין לך הדרך, דרומו על חדש אלול, להכין עצמו צהס לימי התשובה, אשר צתחלתו צימי הדין מתחילין צתשובה מיראה, וצימי חג הסוכות גומרין צתשובה מאהבה. ותכין דגנס, להכין עצמם לתשובה צאופן של דגן שמשתנה למעליותא, שהזדונות נעשו זכות, כי 'כן' תכניה, להכין עצמו לעשות מהלאויין כ"ן. וכאשר האדם מכין עצמו להתקרבות לה', אז תכין לצם תקשיב אזניך, לשמוע אל הרנה ואל התפלה.

ולשמחת נישואין נסיים, צמה
 ששמעתי מכ"ק אדמו"ר
 מחולדות אהרן זי"ע, שאמר פעם תחת
 השיחים, אשר תמיד הוא מדמה
 צדעתו, שחתן וכלה אחר הנישואין, הם
 כמו שנטלים שני ילדים ומכניסים
 אותם לספינה קטנה, ומשיטין אותם
 לים הגדול לעבור צה עד קצה
 האחרון, שיש זמנים רגועים, וישנם
 זמנים סוערים, יעלו הרים ירדו גבעות,
 נחשולות רבות העומדות לטובצם,
 ונריכין סיעתא דשמיא רצה שיוכלו
 לעבור בשלום את הים. כן הוא דומה

חיי האדם בעולם ע"כ. וזה נרמז
 צמאמרס (צרכות ח.) על זאת יתפלל כל
 חסיד אליך לעת מצוא (תהלים לב-ו),
 אמר רבי חנינא זו אשה שנאמר (משלי
 יח-כב) מנא אשה מנא טוב ע"כ.
 ומסיים עלה קרא, רק לשטף מים
 רצים אליו לא יגיעו, שצים הגדול שהם
 עוזרים לא יגיע אליהם נחשולות של
 שטף מים רצים. - אמנם הקצ"ה נותן
 צים דרך, וגם צמים עזים נותן נתיצה,
 אם זוכים אז יכולים לעבור בשלום גם
 את הים והמים עזים, שה' יתן להם
 דרך ונתיצה של שלום ושלום.

על הטוב יזכר
ידידינו החשובים שהשמחה במעונם
שנדבו להוצאת קונטרס הזה

* * *

הר"ר זאב וואלף בערקאוויטש ני"ו
לרגל נישואי בנו החתן יואל ני"ו
עב"ג בת הר"ר מרדכי זימל סופר ני"ו

* * *

הר"ר אהרן מארקאוויטש ני"ו
לרגל נישואי בנו החתן שמעון דוב ני"ו
עב"ג בת הר"ר בערל ניימאן ני"ו

* * *

הר"ר אברהם מנחם פרענקל ני"ו
לרגל הולדת בנו למזל טוב
* * *

הר"ר מאיר צבי בערגער ני"ו
לרגל הולדת בנו למזל טוב
* * *

הר"ר ישראל באדאנסקי ני"ו
לרגל הולדת בתו למזל טוב
* * *

הר"ר יואל גאלדענבערג ני"ו
לרגל הולדת בנו למזל טוב

הרה"ג ר' יצחק זלמן גיפס שליט"א
דומ"ץ התאחדות אברכים ב.פ.
לרגל אירוסיו בנו החתן אלעזר ני"ו
עב"ג בת הרב ר' יוסף לעווי שליט"א

* * *

הרב ר' דניאל פייג שליט"א
לרגל נישואי בנו החתן אברהם בנימין בינוש ני"ו
עב"ג בת הר"ר אלטר יצחק אייזיק גאדינגער ני"ו

* * *

הר"ר שרגא מרדכי בלומענבערג ני"ו
לרגל נישואי בנו החתן יואל ני"ו
עב"ג בת הר"ר בנימין לוי שטיין ני"ו

* * *

הר"ר יעקב פנחס פישער ני"ו
לרגל נישואי בנו החתן שלמה זלמן ני"ו
עב"ג בת הר"ר ישראל טרייטל ני"ו

* * *

משפחת בינעט שיחי'
לרגל נישואי בנם החתן אשר בינעט ני"ו
עב"ג בת הר"ר אברהם פעלזענבורג ני"ו